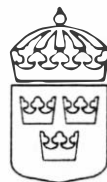


Redogörelse till riksdagen

1989/90:21

Styrelsens för stiftelsen Riksbankens
Jubileumsfond berättelse över fondens
verksamhet och förvaltning under år
1989



Redog.
1989/90:21

Innehåll

1989 i korthet	2
Stiftelsens uppdrag, tillkomst, inriktning	2
VD-kommentar	3
Den forskningsstödjande verksamheten	5
Arbetsätt	5
Anslagen till forskning	6
Informationsutbyte, uppföljning m.m.	7
Den ekonomiska förvaltningen	10
Stiftelsens placeringsverksamhet	10
Bokföringsmässigt resultat	12
Realt resultat	12
Resultaträkning	14
Balansräkning	15
Noter	16
Revisionsutlåtande	22
Styrelse	23
Revisorer	23
Arbetsgrupper	24
Kansli	24
Adress, telefon m.m.	24

1989 i korthet

- 71 milj. kr. har fördelats som anslag till forskning, en ökning med 7,6 % i jämförelse med 1988
- Nästan en tredjedel av de beviljade beloppen har gått till nya forskningsprojekt.
- Årsanslagens genomsnittliga storlek var drygt 300 000 kr. (1988: 260 000).
- Konkurrensen om forskningsmedel har varit mycket hård. Endast 11,7 % av de sökta beloppen för nya projekt har kunnat beviljas (1988: 10,1 %).
- Anslagen till forskning har ökat något mer än allmänna konsumentprisindex. Stiftelsekapitalets reala värde har samtidigt bevarats.
- De av stiftelsen inrättade två priserna för årets bästa populärvetenskapliga artiklar i tidskriften Forskning och Framsteg delades ut för första gången i mars 1989.
- Avtal har träffats med Alexander von Humboldt-Stiftung om svensk-tyska Research Awards for Scientific Cooperation avseende kvalificerade tyska forskares vistelse i Sverige resp. svenska forskares vistelse i Tyskland.

Stiftelsens uppdrag, tillkomst, inriktning

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning.

En central uppgift är att förvalta stiftelsens förmögenhet på ett sådant sätt att den ekonomiska basen för den forskningsstödjande verksamheten säkerställs för framtiden.

Stiftelsen bildades genom ett beslut i riksdagen i april 1962 på förslag av riksbanksfullmäktige, som med en större donation ville uppmärksamma riksbankens 300-årsjubileum 1968 och samtidigt främja "ett angeläget nationellt ändamål". Avkastningen av jubileumsdonationen skulle användas till att främja vetenskaplig forskning med anknytning till Sverige.

Den kommitté, som tillsattes för att närmare utforma riktlinjer och bestämmelser för den självständiga stiftelsen, rekommenderade i sina förslag i april 1964, att verksamheten skulle

inriktas på sådan forskning, som syftar till att öka kunskapen om de verkningar som tekniska, ekonomiska och sociala förändringar framkallar i samhället och hos de enskilda människorna.

Denna rekommendation har varit och är fortfarande vägledande för stiftelsens verksamhet.

Stadgar för stiftelsen fastställdes i december 1964. I dessa liksom i de nu gällande (fr.o.m. den 1 januari 1988) anges bl.a.

att företrädare skall ges åt forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt, att fondens medel speciellt skall användas för att stödja stora och långsiktiga forskningsprojekt, att nya forskningsuppgifter, som kräver snabba och kraftiga insatser, särskilt skall uppmärksammas, att fonden skall söka främja kontakter med internationell forskning.

De första forskningsanslagen från stiftelsen beviljades i oktober 1965.

Under åren 1965—1989 har drygt 800 milj. kr. (projektanslag och reseanslag m.m.) delats ut av stiftelsen (motsvarande ungefär 1 800 milj. kr. i 1989 års penningvärde). Omkring hälften har gått till forskning med samhällsvetenskaplig inriktning, en fjärdedel till humanistisk och en fjärdedel till medicinsk, naturvetenskaplig och teknisk forskning.

Samhälleligt angelägna forskningsområden, vilka inte har några speciella företrädare för sig, uppmärksammas särskilt. Stiftelsens resurser skall i första hand ses som ett komplement och inte som ett alternativ till övriga resurser som finns för vetenskaplig forskning i Sverige.

VD-kommentar

Utöver de riktlinjer för verksamheten som anges i stiftelsens stadgar har styrelsen i ett antal diskussioner under årens lopp gjort vissa preciseringar. De forskningsprojekt som ges anslag skall i internationell jämförelse ha hög vetenskaplig kvalitet och vara samhälleligt angelägna. Alla vetenskapliga discipliner skall kunna komma i fråga för anslag.

Omkring 450 nya och 150 fortsättningsansökningar har behandlats under året. Det är från år ökande antalet ansökningar medför också ökat arbete för kansli, externa sakkunniga, arbetsgrupper och styrelse. Höga krav på kvalificerade arbetsinsatser måste ställas innan slutliga prioriteringar kan göras som underlag för urval och beslut. Konkurrensen om anslag är mycket hård.

Under den senaste femårsperioden har bara ungefär var sjätte ansökan gällande nya forskningsprojekt och endast 12 % av sökta medel kunnat beviljas. Många projekt därutöver, vilka hållit hög vetenskaplig standard och gällt angelägna kunskapsområden, har också varit väl värda att stödja.

Vart tredje år lämnar halva antalet styrelseledamöter och ledamöter av stiftelsens prioriteringsgrupper sina uppdrag efter en sexårig mandatperiod. Jag vill gärna på denna plats tacka alla för ett mycket stimulerande och berikande samarbete. De hängivna och engagerade arbetsinsatserna har varit av stort värde för svensk forskning.

Hälften av antalet styrelseledamöter och övriga ledamöter av stiftelsens prioriteringsgrupper är alltså nya fr.o.m. slutet av maj 1989. Jag har redan kunnat konstatera samma kunnighet och engagemang i arbetet hos dessa som hos de avgående och kvarvarande. Externt anlitade experter från skilda vetenskapsområden ställer också mycken tid och kvalificerad sakkunskap till stiftelsens förfogande. Varje ansökan om anslag till forskning kan därför garanteras sakkunnig och oväldig bedömning. De projekt som stöds av Riksbankens Jubileumsfond har också genomgående hög kvalitet.

I syfte att förbättra kansliets service till anslagssökande och anslagsmottagare, till externa sakkunniga och ledamöter av prioriteringsgrupper och styrelse har de flesta av rutininslagen i hanteringen av ansökningar och anslag datoriserats under året. Övergången till den nya

arbetsordningen har gått förvånansvärt smidigt och snabbt. Detta är till allra största delen kanslipersonalens förtjänst. Deras ambition att lära, att lära om och att vilja ge god service är något som jag dagligen kan notera. Ett särskilt omnämnande i årsberättelsen är också på sin plats.

Den 1 januari 1988 fick stiftelsen nya stadgar. En aktivare förmögenhetsförvaltning har därefter kunnat bedrivas. Förändringen har medfört viss utökning av kansliets personal. Omorganisationen har slutförts under året. En kvalificerad och väl fungerande organisation finns nu för stiftelsens båda uppgifter: den forskningsstödande och den förmögenhetsförvaltande.

De nya placeringsreglerna möjliggör i princip alla slags ändamålsenliga och rationella placeringar, i aktier, i obligationer, i fastigheter m.m. I förra årets verksamhetsberättelse redogjorde jag för bakgrunden till förändringarna. Jag framhöll också förändringarnas stora betydelse på lång sikt: stiftelsens ekonomiska stöd till svensk vetenskaplig forskning skulle i framtiden kunna ha samma omfattning som under de senaste åren. Denna min positiva bedömning kvarstår.

Två riktmärken eller mål för stiftelsens ekonomiska verksamhet har satts upp för de närmaste åren:

- 1) anslagen till forskning skall varje år kunna räknas upp ungefär med konsumentprisindex,
- 2) stiftelsens förmögenhet måste som en förutsättning för det första målet varje år tillföras så mycket från intäkterna att den behåller sitt reala värde.

Av årets resultat- och balansräkningar (s. 14–15) framgår att verksamheten inriktats mot dessa mål. Konsumentprisindex steg 1989 med 6,5 %. Anslagen till forskning har ökat med 7,6 %. Stiftelsekapitalet har höjts med 6,5 %.

Det är emellertid viktigt att framhålla att några förändringar vad gäller verksamhetens omfattning inte kan påräknas under överblickbar framtid. Fluktuationer på den finansiella marknaden, t.ex. förändringar av aktiekurser och obligationsräntor, gör det helt nödvändigt att under år då intäkterna är stora lägga undan medel i reserv, en vinstregleringsfond, att kunna ta ur under sämre perioder, för att de uppsatta målen skall kunna uppnås.

Skulle stiftelsen tillföras ytterligare kapital — de nya stadgarna anger att donationer från företag eller enskilda personer kan tas emot — blir situationen givetvis en annan. Ett borttagande av omsättningsskatten på värdepapper (den s.k. valpskatten) skulle också gynna den ekonomiska förvaltningen. Under året har 12,4 milj. kr. betalats i omsättningsskatt, ett belopp som motsvarar 35–40 forskningsanslag av genomsnittlig storlek (se not 4, s. 16).

Ännu ett intressant och spännande arbetsår har avslutats. Inom stiftelsens kansli är vi fulla av beundran för allt det engagerade arbete som utförs av forskarna inom deras institutioner. Samtidigt är vi något förvånade över hur litet intresse massmedia visar det seriösa forskningsarbetets vardag. Efter varje anslagsutdelning förser vi press, radio och TV med uppgifter om pågående forskning. Vi erbjuder oss också

att förmedla kontakter med forskare som fått anslag. Det är en ren sällsynthet att någon representant för massmedia utnyttjar dessa erbjudanden.

Vetenskaplig kunskapsutveckling är av den allra största betydelse för ett lands utveckling, både kulturellt och materiellt. På lång sikt är vi alla beroende av att vetenskaplig verksamhet bedrivs av de för arbetet bäst utbildade och mest lämpade personerna. Både jag och mina medarbetare känner oss mycket privilegierade för att vi får vara med och förmedla åtminstone en liten del av de resurser som behövs för denna verksamhet.

Stockholm i januari 1990

Nils-Eric Svensson

Den forskningsstödjande verksamheten

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond stöder kvalificerad forskning inom alla vetenskapliga discipliner. I allmänhet sker detta i form av projektanslag till enskild forskare eller forskargrupp. I överensstämmelse med de riktlinjer som angavs vid fondens tillkomst ges visst företräde åt samhällsorienterad forskning. I första hand prioriteras projekt, som inte naturligen tillgodoses på annat sätt, t.ex. genom forskningsråd eller andra myndigheter, vilka ju var för sig arbetar inom relativt avgränsade sektorer.

Jubileumsfonden är bl.a. intresserad av mång- eller tvärvetenskaplig forskning och projekt i vilka forskare från olika discipliner, orter eller länder samarbetar.

Arbetsätt

Det är styrelsen som fattar beslut om anslag från stiftelsen. Ansökningar har dessförinnan bedömts och prioriterats i en eller flera arbetsgrupper (beredningsgrupper). I var och en av dessa ingår ledamöter och suppleanter av styrelsen samt utomstående vetenskapliga experter. Ansökningarna har dessutom som regel bedömts av en eller flera sakkunniga utanför fonden.

Varje ansökan bedöms med hänsyn till såväl inom- som utomvetenskapliga kriterier. Avvägningar görs alltid mot två huvudfrågor innan beslut fattas:

- Är det kvalificerad vetenskaplig forskning?
- Är forskningen av betydelse för samhället?

Beslut om anslag till nya projekt fattas i två steg:

1) Bedömningarna i det första steget grundas på korta, översiktliga ansökningar, *projektskisser*. Arbetsgrupperna väljer ut de ansökningar, som bedöms ha högsta vetenskapliga kvalitet och vara av störst intresse för fonden och som skall bedrivas av forskare som bedöms vara kompetenta och lämpliga för projektet i fråga. Dessa forskare bereds därefter tillfälle att komma in med fullständiga ansökningar. Övriga ansökningar (projektskisser) avslås.

2) I ett andra steg bedöms och prioriteras *fullständiga ansökningar* (i regel efter externa sakkunnig-granskningar) för de slutliga besluten i styrelsen.

I de ~~fall~~ ansökningar gäller forskning som etiskt kan ifrågasättas prövas dessa efter samma normer och på samma sätt som inom de statliga forskningsråden.

Inom vissa områden, som bedöms angelägna men inte tillräckligt uppmärksammade, tillsätter fonden ibland särskilda s.k. områdesgrupper. Deras uppgift är att kartlägga forskningsbehov och stimulera till vetenskaplig forskning och till informationsutbyte. Dessa grupper består av forskare från discipliner av betydelse för området samt företrädare för i sammanhanget viktiga samhällsintressen. Verksamheten kan beskrivas som kvalificerat forskningsförberedande arbete. Den avslutas när man vunnit tillräcklig uppmärksamhet från forskarhåll och/eller från de myndigheter som har ansvar för att permanenta resurser tillförs området i fråga.

Stiftelsen anordnar också konferenser eller symposier (ibland tillsammans med något annat forskningsfrämjande organ) i syfte att presentera eller kartlägga kunskapsläget inom ett visst område eller att identifiera forskningsbehov.

Anslagen till forskning

Stiftelsen har under året beviljat 222 projektanslag och därutöver reseanslag och lönekostnadstillägg m.m. på tillsammans 68,3 milj. kr. De flesta av dessa anslag har som regel administrerats av statliga universitet och högskolor. För detta arbete betalar stiftelsen en förvaltningsavgift på 3 %. Under året har 1,8 milj. kr. utbetalats. Adderas därtill kostnader för sakkunniggranskningar och viss information om forskningsprojekt har stiftelsens anslag till forskning uppgått till 71 milj. kr., en ökning med 5 milj. kr. eller 7,6 % i jämförelse med 1988.

I ett särskilt avsnitt (Nya forskningsprojekt 1989, här ej bifogad) beskrivs de nya projekt som beviljats anslag under året.

I en följande avdelning (Beviljade anslag 1965—1989, här ej bifogad) redovisas i översiktlig form alla de forskningsprojekt som beviljats anslag efter stiftelsens verksamhetsstart år 1965.

Beviljade anslag disponeras enligt särskilda villkor som anges i kontrakt med varje anslagsmottagare och enligt de regler för anslagsmottagare och anslagsförvaltare som fonden meddelar. Som tidigare nämnts förvaltas de flesta anslagen av en statlig läroanstalt, som då också är arbetsgivare för den personal som avlönas från anslagen.

I avsnittet (Statistiska uppgifter, här ej bifogad) om anslagen till forskning redovisas i tabellform vissa data rörande behandlade ansökningar och beviljade anslag.

Närmare en tredjedel av de beviljade forskningsanslagen 1989 har gått till nya projekt. Av de sammanlagda sökbeloppen har endast 12 % kunnat tillgodoses. Motsvarande andel under de närmast föregående fyra åren har varit ungefär lika liten. Konkurrensen om anslag från Riksbankens Jubileumsfond är alltså mycket hård.

De beviljade nya anslagens genomsnittliga storlek var något större 1989 än under de närmast föregående åren. 1985–1988 års genomsnittliga belopp till nya projekt motsvarar ungefär 250 000 kr. om man gör en uppräknig med konsumentprisindex. Genomsnittstorleken på 1989 års nya anslag var 273 000 kr.

Informationsutbyte, uppföljning m.m.

Många av de forskningsprojekt som jubileumsfonden stöder belyser problem som är av allmänt samhällsligt intresse. Det är därför angeläget att resultat som tas fram också blir kända i samhället utanför forskarnas krets för att även där bli föremål för diskussion, kritisk granskning och användning.

Forskningsresultat kan som regel inte omedelbart omsättas i praktiskt konkret handlande eller produktion. Som utgångspunkt för eller ingredienser i seriöst utvecklings- och reformarbete är de emellertid av stor betydelse. Därför är det viktigt att personer med ansvar för sådan verksamhet inte bara informeras om vad som pågår utan också stimuleras till att själva söka upp, föra vidare eller använda sig av forskningsarbetets produkter. Omvänt gäller att forskningens företrädare bör stimuleras att i sin tur bekanta sig med problem som finns och formuleras utanför deras krets. Forskningsstödjande organ kan och bör medverka till att sådant informationsutbyte underlättas.

Under året har flera både nationella och internationella aktiviteter bedrivits i syfte att följa den forskning som stöds och att stimulera intresset och informationsutbytet mellan olika grupper i samhället.

Som exempel kan nämnas att stiftelsen under året tillsammans med Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) har anordnat en föreläsningsserie på temat MÄNNISKAN—TEKNIKEN—SAMHÄLLET. Medverkande forskare och deras bidrag var i ordningsföljd:

Gunnar Eriksson, Idé- och lärdomshistoria, Uppsala, Vetenskapen, samhället och forskarens ansvar,

Martin Kyhlhammar, Teknik och social förändring, Linköping,
Författarna, tekniken och samhället,

Bo Sundin, Idéhistoria, Umeå,
Ingenjören som organisatör,

Boel Berner, Sociologi, Lund,
Regeln i undantaget?

Louise Walldén, Teknik och social förändring, Linköping,
Tekniken sedd genom symaskinens nålsöga,

Svante Lindqvist, Teknikhistoria, Tekniska högskolan, Stockholm,
Det teknologiska landskapet.

Föreläsningarna var synnerligen välbesökta och mycket uppskattade. De kommer att publiceras i stiftelsens skriftserie.

I samband med den sista föreläsningen i slutet av december presenterades också "Svensk teknikhistoria" av Jan Hult, Svante Lindqvist, Wilhelm Odelberg och Sven Rydberg (Gidlunds Bokförlag). Boken är slutprodukten från ett forskningsprojekt med stöd från fonden.

De nyss beskrivna aktiviteterna har ingått som ett led i stiftelsens försök att främja vetenskaplig forskning och information inom området teknikhistoria. Med tanke på att Sverige länge varit en ledande industrination har ämnet egendomligt nog varit ganska försummat som självständig forskningsdisciplin. Tekniska högskolan (KTH) i Stockholm har emellertid med stöd från fonden under den senaste femårsperioden haft en av USA:s ledande forskare som gästprofessor ungefär en månad per år. Intresset för ämnet har ökat markant, inte minst från de forskarstuderandes sida. Under året har KTH inrättat landets första professur i teknikhistoria.

Områdesgruppen för forskning om riksdagens funktion och arbetsformer fortsatte sin föredragsserie för riksdagens ledamöter på temat POLITIK OCH RIKSDAGSARBETE. Tre mycket uppskattade sammankomster med föredrag och efterföljande diskussion har anordnats under året. Medverkande var f. talmannen Ingemund Bengtsson samt f. partiledarna C-H Hermansson och Gunnar Helén.

Områdesgruppen har vidare haft ett gemensamt seminarium med en motsvarande initiativgrupp i London, the Study of Parliament Group, då bl.a. frågor om forskningssamarbete diskuterades.

Det i förra årsberättelsen omnämnda internationella symposiet "The Swedish Riksdag in an International Perspective" har publicerats i stiftelsens skriftserie (RJ 1989:1).

Liksom tidigare år har flera av stiftelsens anslagsmottagare tilldelats medel för att kunna presentera och diskutera sina projekt och forskningsresultat vid utländska institutioner eller vid internationella vetenskapliga symposier. Informationsutbyte har också som vanligt skett med utländska forskningsstiftelser. Åtskilliga kontakter mellan enskilda forskare eller forskargrupper har därigenom kunnat förmedlas.

Sedan 1966 har jubileumsfonden deltagit i finansieringen av Nobelstiftelsens symposieverksamhet. Till att börja med skedde detta i form av årliga anslag. 1979 började Nobelstiftelsen bygga upp en särskild symposiefond för ändamålet genom en grunddonation från Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (2 milj. kr.) och Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (500 000 kr. per år under fyra år) samt genom bidrag och royalties från sin egen informationsverksamhet. Denna fond har utvecklats mycket gynnsamt. Efter 1988 års bokslut uppgick den till 45 milj. kr.

Symposieverksamheten, som numera helt kan finansieras med avkastningen från den nämnda fonden, leds av en kommitté med representanter för de fem Nobelkommittéerna, Ekonomipriskommittén, Riksbankens Jubileumsfond och Wallenbergsstiftelsen med Nobelstiftelsens verkställande direktör som ordförande.

Hittills har omkring 75 Nobelsymposier genomförts. De ägnas vetenskapliga genombrottsområden av central kulturell eller samhällsrelaterad betydelse och har fått en mycket stark internationell ställning.

I syfte att medverka till att stärka de vetenskapliga kontakterna mellan Sverige och Tyskland har Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond träffat ett avtal med Alexander von Humboldt-Stiftung om Swedish-German Research Awards for Scientific Cooperation.

De anslagna medlen från de båda stiftelserna är avsedda för framstående svenska resp. tyska vetenskapsmän att under en termin eller ett år bedriva sin forskning i det andra landet. Urvalet av tyska forskare skall göras i Sverige och av svenska forskare i Tyskland. Forskarutbytet gäller alla fakultetsområden.

Som stimulans för svenska forskare att publicera sig populärvetenskapligt inrättade Riksbankens Jubileumsfond förra året två pris på 25 000 kr. vardera för årets bästa artiklar i tidskriften *Forskning och Framsteg* inom ämnesområdena Samhällsvetenskap—beteendevetenskap—humaniora och Naturvetenskap—medicin—teknik—lantbruksvetenskap.

De första prisen delades ut i mars 1989 till Lars Einarsson för artikeln "Explosion skakar Kronan, 800 man till botten" resp. till Bo Wiman för artikeln "Konstnärens himlafärger inspirerade fysikerna".

Urvalet av pristagare gjordes av ledamöter i stiftelsens styrelse, i förra fallet Britta Bjelle, Lars Furuland (ordf.), Walter Korpi och Margit Sandéhn och i senare fallet Birgitta Hambraeus, Ing-Marie Hansson, Jan Erik Kihlström (ordf.) och Bengt Pernow.

Försök görs även att intressera massmedia för den forskning som fonden stöder. Förteckningar över beviljade anslag och korta, lättlästa beskrivningar av några projekt samt erbjudanden om att hjälpa till med adresser till forskare och annat som kan underlätta kontakter skickas regelmässigt ut till enskilda nyhetsmedia och till nyhetsbyråer efter varje anslagsutdelning. Liksom tidigare år har emellertid nyhetsmedia mycket sällan använt detta material. Förfrågningar från massmedia hos stiftelsens kansli görs praktiskt taget aldrig.

Stiftelsens beredningsgrupper har liksom tidigare år gjort ett flertal besök hos anslagsmottagare. Utöver genomgång av och diskussion i anslutning till enskilda forskningsprojekt försöker man vid sådana tillfällen också att skaffa sig kunskap om forskningens och forskarutbildningens aktuella villkor och förutsättningar.

Till stiftelsens kansli inbjuds ofta forskare eller forskargrupper för presentation och diskussion av pågående projekt. Vid styrelsens sammanträden presenteras regelbundet aktuella forskningsområden av de vetenskapliga ledamöterna.

De aktiviteter som ovanstående endast är exempel på ingår som regelmässiga och självklara led i stiftelsens strävan att främja kontakter med internationell forskning och att stimulera informationsutbytet mellan forskare inbördes och mellan forskare och samhället utanför deras krets. Som tidigare framhållits är syftet givetvis att försöka hjälpa till med att öka förståelsen för och kunskapen om forskningens förutsättningar, arbetssätt och resultat och därmed ge underlag för bedömningar av de insatser som gjorts och görs med tillgängliga

forskningsmedel. Av speciellt värde bedöms de sammankomster där beslutsfattare och företrädare för olika samhällsintressen samt forskare kunnat mötas.

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond verkar aktivt inom alla vetenskapsområden. Kompetensinriktningen hos forskarna i styrelse och beredningsgrupper återspeglar detta förhållande. Styrelsen består därutöver av personer representerande ekonomisk och politisk sakkunskap. Denna personsammansättning medför att stiftelsen har en unik ställning som allsidigt kontaktorgan mellan olika forskningsområden och mellan forskning och andra centrala samhällsintressen.

Den ekonomiska förvaltningen

Stiftelsens placeringsverksamhet

Som utförligt redovisats i förra årets verksamhetsberättelse har stiftelsens finansiella förutsättningar drastiskt förändrats.

Fr.o.m. 1988 handhar den själv sin ekonomiska förvaltning — med möjligheter att genomföra alla slags ändamålsenliga placeringar som ingår i en rationell förmögenhetsförvaltning — samtidigt som dess kapital har höjts väsentligt.

Vid ingången av 1989 var stiftelsens förmögenhet drygt 1 600 milj. kr., nästan uteslutande bestående av kortfristiga, räntebärande tillgångar. I bokslutet för 1988 redovisades visserligen ett obligationsinnehav av ca 450 milj. kr., men även detta var av kortfristig natur.

Det framstod för stiftelsen som ganska naturligt att en förmögenhetsmassa av denna storlek borde finnas placerad i såväl räntebärande tillgångar (kortfristiga och — huvudsakligen — långfristiga, typ obligationer) som i aktier och — åtminstone på litet sikt — fastigheter. Det framstod också som naturligt att placeringarna borde spridas mellan svenska och utländska tillgångar. Placeringarna i utlandet borde emellertid ske försiktigt och i lugn takt.

Även om det fanns skäl att vara något pessimistisk i fråga om den svenska aktiebörsens utveckling under 1989 — en pessimism som visade sig vara obefogad — påbörjades redan i början av året en successiv uppbyggnad av en svensk aktieportfölj. Mot en del av aktieinnehavet har köpoptioner ställts ut. Detta innebär att stiftelsen träffat avtal med köpare om framtida försäljning av aktieposter. Om aktiekursen stiger över det avtalade priset utnyttjar köparen optionen, och stiftelsen går miste om en fortsatt kursstegring. Om å andra sidan aktiekursen faller, har köparen inget intresse av att utöva optionen. Stiftelsen har då tack vare premien fått ett "tillägg" till det lägre aktievärdet. Att ställa ut köpoptioner mot ett aktieinnehav ger alltså ett visst skydd mot kursnedgång och är en politik som väl lämpar sig för en institution som Riksbankens Jubileumsfond.

Vid 1989 års utgång hade stiftelsens svenska aktier ett marknadsvärde av ca 438 milj. kr. Mot detta innehav hade stiftelsen utfärdat köpoptioner motsvarande ett försäljningsvärde av ca 80 milj. kr.

Stiftelsens förvärv av utländska aktier startade relativt sent på året. Vid utgången av 1989 uppgick innehavet av utländska aktier till ca 42 milj. kr. (not 11, s. 19).

Stiftelsen har under 1989 bedrivit en aktiv aktieförvaltning, som bl.a. återspeglas i stora courtagekostnader, 4,8 milj. kr., och — inte minst — i stora belopp för omsättningsskatten på värdepapper, 12,4 milj. kr. (not 4, s. 16).

Aktiöomsättningen är till en del en naturlig följd av att stiftelsen 1989 byggde upp en aktieportfölj. Till en del hänger omsättningen också samman med en viss skepsis mot hållbarheten i de svenska aktiekurserna. Stiftelsen har därför i stor utsträckning valt att genom försäljningar realisera uppkomna värdestegringar på aktierna.

Kursvinsterna på försålda aktier har därmed blivit relativt stora — ca 50 milj. kr. — medan de ej realiserade kursvinsterna (dvs. värdestegringen på de aktier som behållits) stannar på netto ca 19 milj. kr. (not 2, s. 16 resp. not 7, s. 17).

Under 1989 har stiftelsen blivit delägare i ett amerikanskt "partnership" — Peachtree Place Partnership — som har förvärvat en tomt i centrala Atlanta, Georgia. Stiftelsens andel uppgår till drygt 25 milj. kr. eller 40 %. Några ytterligare fastighetsförvärv har inte skett. Stiftelsens förhållandevis stora innehav av aktier i svenska fastighetsbolag, ca 92 milj. kr., kan dock ses som ett indirekt fastighetsinnehav.

Den svenska valutaregleringen avvecklades successivt under loppet av första halvåret 1989. Den allmänna bedömningen var att det svenska ränteläget som en följd härav skulle komma att sjunka påtagligt. Med fria kapitalrörelser skulle den svenska räntenivån tvingas anpassas till den — lägre — internationella. Samtidigt bedrev riksbanken en politik som höll uppe — och t.o.m. höjde — de korta räntorna. Resultatet blev vad som brukar kallas en negativ avkastningskurva, dvs. räntenivån för kortfristiga, räntebärande värdepapper (statskuldväxlar, företagscertifikat) låg högre än räntenivån för långfristiga, räntebärande värdepapper (obligationer).

Stiftelsen ställde sig skeptisk till tron på en fallande svensk räntenivå. Större delen av de räntebärande placeringarna gjordes i kortfristiga (högförräntade) värdepapper, typ företagscertifikat. Samtidigt bjöd dock försiktigheten att ett visst förvärv av långfristiga obligationer också borde göras.

I början av oktober 1989 ändrades räntenivån och räntestrukturen mycket drastiskt. I slutet av september var räntan på en femårig statsobligation ca 11 %. Under loppet av oktober, november och december steg den kontinuerligt för att vid årsskiftet vara drygt 13 %. På tre månader steg således räntenivån för obligationer med hela 2 procentenheter.

I det läget — i början av oktober — började stiftelsen att mer konsekvent förvärva obligationer, samtidigt som det tidigare stora innehavet av kortfristiga företagscertifikat drogs ner. Stiftelsen förvärvade under året enbart obligationer utgivna av de bostadsfinansierande instituten, typ Stadshypotekskassan. Dessa obligationer måste betraktas som helt riskfria. Under hela 1989 var räntan ca 0,4 procentenheter

högre än på statsobligationer. Vid årsskiftet uppgick stiftelsens obligationsinnehav till närmare 900 milj. kr. medan innehavet av kortfristiga företagscertifikat var ca 200 milj. kr.

Bokföringsmässigt resultat

Utfallet av stiftelsens placeringsverksamhet under 1989 återspeglas i resultaträkningen. Summan av alla inkomster, inkl. realiserade kursvinster/förluster vid försäljning av olika värdepapper, med avdrag för löpande utgifter, benämns i resultaträkningen "Bokföringsmässigt resultat före dispositioner och anslag till forskning". Detta bokföringsmässiga resultat uppgick till 193 milj. kr.

Den ojämförligt största inkomstposten är stiftelsens ränteinkomster från bankmedel, från innehavet av företagscertifikat och från obligationsinnehavet (158 milj. kr.).

Andra inkomstkällor har varit aktieutdelningar (5,3 milj. kr.) samt erhållna optionspremier för utställda köpoptioner (6,3 milj. kr.).

Aktieutdelningarna kan synas tämligen små. Men dels är utdelningar på svenska aktier relativt låga (i genomsnitt ca 2 % av marknadsvärdet), dels betalas nästan all utdelning ut under våren. Våren 1989 var stiftelsens aktieportfölj av begränsad storlek.

Som optionspremier redovisas de inkomster som härrör från av stiftelsen utfärdade köpoptioner som antingen har förfallit värdelösa (för motparten) eller som motparten har utnyttjat, dvs. köpt aktier av stiftelsen. I de fall stiftelsen själv har köpt tillbaka tidigare utfärdade köpoptioner redovisas här skillnaden mellan erhållen och erlagd premie. Premier erhållna för vid årsskiftet utelöpande optioner redovisas på skuldsidan i balansräkningen (förutbetalda optionspremier).

Av årets bokföringsmässiga resultat på 193 milj. kr. återstår 122 milj. kr. efter beviljade anslag till forskning. Detta belopp har i sin helhet förts till vinstregleringsfonden (not 15, s. 21).

Realt resultat

Fr.o.m. 1989 beräknas även ett *realt* resultat av den ekonomiska verksamheten. Stiftelsens tillgångar, vars avkastning ingår i det bokföringsmässiga resultatet, består som nämnts av aktier, obligationer, företagscertifikat etc., dvs. tillgångar som är utsatta för kursvariationer. Stiftelsen har alltid möjligheten att välja att antingen avyttra ett värdepapper och därmed få en *realiserad* kursvinst/förlust eller låta värdepapperet ligga kvar i stiftelsens portfölj och där få ett ökande/minskande värde. I det senare fallet uppstår en *orealiserad* kursvinst/förlust.

För en långsiktigt arbetande institution som Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond skulle den ekonomiska redovisningen för ett enda år vara ofullständig om man inte redovisade även de orealiserade kursvinsterna/förlusterna på de tillgångar man har. Resultaträkningen har därför kompletterats med värdet av de orealiserade vinsterna/förlusterna.

Nettot av de orealiserade kursvinsterna/förlusterna har under året fallit ut som en förlust på ca 35 milj. kr. Bakom denna nettosiffra

finns den tidigare nämnda realiserade kursvinsten på stiftelsens aktieinnehav vid årsskiftet, 19 milj. kr., och en realiserad kursförlust på obligationsinnehavet på 55 milj. kr. (not 7, s. 16).

Den realiserade kursvinsten på aktieinnehavet är skillnaden mellan aktiernas anskaffningsvärde och det teoretiska försäljningsvärdet (marknadsvärdet) just vid årsskiftet. På samma sätt framkommer den realiserade kursförlusten på obligationsinnehavet. Det finns här anledning att något diskutera innebörden av en realiserad kursförlust på obligationer.

Obligationer skiljer sig från aktier bl.a. på det sättet att en obligation har en given förfallodag då låntagaren —obligationsutgivaren — löser in obligationen till dess *nominella* värde. Att stiftelsens obligationsportfölj vid årsskiftet 1989-1990 uppvisar en realiserad kursförlust på 55 milj. kr. innebär i och för sig — precis som för aktier — att det teoretiska försäljningsvärdet av obligationerna vid denna tidpunkt var 55 milj. kr. lägre än anskaffningsvärdet. Samtidigt är det emellertid så att om stiftelsen inte säljer obligationerna så kommer den — oberoende av ränteutvecklingen — att på resp. obligations förfallodag få tillbaka det nominella värdet. Det nominella värdet på stiftelsens obligationsinnehav uppgick på balansdagen (den sista december 1989) till 970 milj. kr., dvs. 20 milj. kr. mer än anskaffningsvärdet och 75 milj. kr. mer än marknadsvärdet.

Stiftelsen har inte några reglementerade krav vad gäller uppbyggnaden av sitt kapital. I förarbetena till nu gällande stadgar framhålls emellertid att en väsentlig förutsättning för stiftelsens möjligheter att även framöver spela en viktig roll i sin forskningsfrämjande uppgift är att realvärdet av det egna kapitalet inte urholkas.

Stiftelsen har därför valt att i det reala bokslutet explicit göra en avsättning från årets överskott till stiftelsekapitalet motsvarande penningvärdets försämrings. Inflationstakten — mätt som genomsnittet för konsumentprisindex 1989 jämfört med 1988 — uppgick till 6,5 %. För att bevara realvärdet har därför 97,5 milj. kr. avsatts till stiftelsekapitalet. Med den marknadsvärdering av obligationsportföljen som valts (och den därav följande stora realiserade kursförlusten) har vinstregleringsfonden då fått tas i anspråk med 10,4 milj. kr.

Förändringarna 1989 i stiftelsens egna kapital efter bokföringsmässigt resp. reall resultat redovisas i not 15 (s. 21).

Resultaträkning (tkr)

Redog. 1989/90:21

Bokföringsmässigt resultat	Not	1989	1988
Ränteintäkter	1	157.809	139.744
Aktieutdelningar		5.306	—
Optionspremier		6.340	—
Realiserade kursvinster	2	51.351	—
Realiserade kursförluster	2	- 3.081	—
Övriga intäkter	3	340	249
Finansiella omkostnader	4	- 17.514	—
Administrationskostnader	5	- 7.535	- 3.700
Bokföringsmässigt resultat före dispositioner och anslag till forskning		193.016	136.293
Extraordinära poster			
Extraordinär nedskrivning		—	- 74.900
Överföring från värdereglering/ donationskapital		—	74.900
Beviljade anslag till forskning	6	- 70.951	- 65.944
Bokföringsmässig ökning av eget kapital efter beviljade anslag till forskning		122.065	70.349
Ej realiserade kursförluster	7	- 34.942	—
Avsättning för bevarande av stiftelsekapitalets realvärde	8, 15	- 97.500	—
Real minskning av eget kapital efter beviljade anslag till forskning	15	- 10.377	—

	Not	1989-12-31		1988-12-31
Tillgångar		Bokförda värden	Marknadsvärden	Bokförda värden
Likvida medel		56.635	56.635	31.645
Certifikat	9	206.852	206.852	1.159.440
Obligationer m.m.	10	968.215	916.323	448.745
Aktier	11	461.198	479.779	—
Andelar i fastighetsbolag	12	25.866	25.866	—
Uppplupna ränteintäkter		60.064	60.064	8.884
Övriga fordringar		123	123	—
Summa tillgångar		1.778.953	1.745.642	1.648.714
<i>Skulder och eget kapital</i>				
Skulder				
Förutbetalda optionspremier	13	2.563	4.194	—
Beviljade ej utbetalda anslag		45.200	45.200	40.811
Övriga skulder	14	1.320	1.320	98
Summa skulder		49.083	50.714	40.909
Eget kapital				
Stiftelsekapital	15	1.500.000	—	1.500.000
Uppindexerat stiftelsekapital		—	1.597.500	—
Vinstregleringsfond		229.870	97.428	107.805
Summa eget kapital		1.729.870	1.694.928	1.607.805
Summa skulder och eget kapital		1.778.953	1.745.642	1.648.714

Not 1 **Ränteintäkter**

	1989	1988
Bank	6.838	130.240
Certifikat	94.296	9.504
Obligationer	56.369	—
Konvertibler	306	—
	157.809	139.744

Not 2 **Realiserade kursvinster/förluster**

	1989	
	Vinster	Förluster
● Obligationer	1.385	2.214
Aktier	49.916	867
Konvertibler	50	—
	51.351	3.081

Transaktionskostnader i form av omsättningskatt och courtage har ej belastat realiserade vinster/förluster. Dessa kostnader redovisas separat; se not 4.

Not 3 **Övriga intäkter**

	1989	1988
Intäkter från av stiftelsen beviljade publiceringsanslag	59	33
Ej utnyttjade anslag	281	216
	340	249

Not 4 **Finansiella omkostnader**

	1989	1988
Omsättningskatt	12.437	—
Courtag	4.832	—
Depåavgift	245	—
	17.514	—

Not 5 **Administrationskostnader**

	1989	1988
Löner och ersättning till styrelsen och verkställande direktör	1.098	984
övrig personal	1.733	784
Sociala avgifter	1.089	660
Revision och redovisningskonsultation	210	61
Övriga konsulttjänster	370	—
Lokalkostnader	1.136	655
Övrigt	1.899	556
	7.535	3.700

Medelantalet anställda under året har varit 9 6

Anskaffning av maskiner och inventarier kostnadsbokförs.

Not 6 **Anslag till forskning**

Redog. 1989/90:21

	1989	1988
Projektanslag	68.277	63.465
Förvaltningsavgifter till universiteten	1.794	1.683
Sakkunniggranskningar	478	600
Konferenser, information etc.	402	196
	70.951	65.944

Not 7 **Ej realiserade kursvinster/ förluster 1989**

	Vinster	Förluster
Obligationer	—	54.813
Aktier	18.581	—
Konvertibler	2.921	—
Optioner	—	1.631
	21.502	56.444

Ej realiserad nettoförlust - 34.942

Jfr. textkommentar på sid 12.

Not 8 **Avsättning för bevarande av stiftelsekapitalets realvärde**

Genomsnittsvärdet för konsumentprisindex 1989 uppgår till 188,1. Motsvarande indexvärde för 1988 är 176,7. Mellan 1988 och 1989 ökade således konsumentprisindex med 6,5 %.

Avsättningen för bevarande av stiftelsekapitalets realvärde blir då $1.500.000.000 \times 0,065 = 97.500.000$ kr.

Se även textkommentaren på sid 13.

Not 9 **Certifikat**

	Bokfört värde	1989 Nominellt värde	1988 Bokfört värde
Företags- och kommuncertifikat	106.852	110.000	1.159.440
Bankers förlagslån i form av Floating-Rate-Note-lån (FRN)	50.000	50.000	—
Variable-Rate-Note-lån (VRN)	50.000	50.000	—
	206.852	210.000	1.159.440

	Nominellt värde	1989 Bokfört värde	Marknads- värde
Bostadsinstituts obligationer med förfalldatum			
1991	50.000	48.995	47.471
1992	20.000	21.150	18.819
1993	105.000	104.001	98.167
1994	660.000	644.766	606.001
1995	60.000	55.453	54.028
Bostadsinstituts förlagslån med förfalldatum			
1994	75.000	75.000	70.066
Konvertibler			
ASEA 12 %, 1985/91	3.318	8.210	10.783
Ericsson 12 %, 1985/92	2.649	8.331	8.479
ESAB 11,25 %, 1987/93	1.004	2.309	2.509
	976.971	968.215	916.323

Vid utgången av 1988 innehade stiftelsen obligationer – uteslutande bostadsobligationer – till ett bokfört värde av 448.745 tkr (nominellt värde 450.000 tkr).

Aktie	Antal	Nominellt värde	Bokfört värde	Marknadsvärde	Valutaenhet
Svenska aktier					
AGA B Fr	136.800	3.420	34.212	32.285	
AGA B Bu	15.000	400	3.627	3.480	
Aritmos Bu	100.000	1.000	16.800	16.100	
Aritmos Fr	2.800	28	448	451	
ASEA A Bu	66.300	3.315	41.894	47.073	
Astra A Bu	101.250	2.531	29.792	39.488	
Atlas A Fr	53.700	1.342	15.615	15.519	
Atlas B Fr	60.894	1.522	17.322	17.598	
Ericsson B Fr	79.912	1.997	51.602	70.323	
Esselte B Bu	10.000	125	2.300	1.780	
Gambro Bu	4.900	98	575	637	
Hasselfors B Bu	20.000	500	4.800	4.900	
Klövern A Bu	165	3	56	55	
Klövern B Fr	1.700	34	502	510	
Klövern B Bu	23.710	474	7.330	7.113	
Modo KVBC	30.500	3.050	10.959	7.320	
Perstorp B Bu	45.000	450	12.825	10.575	
Procordia A Bu	50.000	1.250	7.850	7.250	
Regnbågen A Bu	28.300	707	8.631	7.924	
Regnbågen B Fr	2.700	67	832	742	
Regnbågen B Bu	15.350	383	4.785	4.298	
Reinhold city	80.000	1.600	9.040	8.800	
Reinhold syd	10.000	100	980	1.140	
SEB A Bu	50.000	500	5.318	4.550	
SKF B Fr	102.900	1.286	16.064	16.155	
SKF B Bu	92.600	1.157	13.644	12.408	
Skanska B Bu	110.000	1.100	60.491	60.940	
Skoogs B Bu	25.400	508	3.045	3.073	
SSAB B Fr	50.000	5.000	8.378	8.150	
Stora A Bu	23.700	592	8.059	7.442	
Stora B Fr	49.700	1.242	19.879	15.656	
Åkermans B Bu	18.000	450	3.312	3.996	
Summa svenska aktier			420.967	437.731	SEK
Utländska aktier					
Smith Corona	50.000	0,5	900	662	USD
Pfizer	10.000	1	745	692	USD
ASIT	500.000	125	492	480	GBP
ASIT teckn opt	100.000	-	-	26	GBP
BASF	4.900	245	1.376	1.470	DEM
Commerzbank	5.200	260	1.396	1.560	DEM
Deutsche Bank	4.000	200	2.752	3.372	DEM
Hoesch	5.000	250	1.402	1.405	DEM
Summa utländska aktier			40.231	42.048	SEK
Summa aktier			461.198	479.779	SEK

Vid beräkning av marknadsvärdet för aktierna har årets sista köpkurs använts. Vid omräkning till svenska kronor (SEK) av värdet på de utländska aktierna har bankernas köpkurser för respektive valuta den sista bankdagen i december använts.

Under 1989 har stiftelsen blivit delägare (partner) i ett amerikanskt partnership- Peachtree Place Partnership- som har förvärvat en tomt i centrala Atlanta, Georgia. Stiftelsens andel av insatt kapital uppgår till 40% eller USD 3.987.928. I bokslutet har upptagits anskaffningsvärdet i svenska kronor 25.866 tkr.

Not 13 **Förutbetalda optionspremier 1989**

Underliggande aktie	Lösenkurs	Lösen-datum	Antal aktier	Bokfört värde på erhållna premier	Marknadsvärde på optionerna
ASEA A Bu	680	Feb 1990	30.000	450	1.350
ASEA A Bu	720	Feb 1990	5.000	90	115
Astra A Bu	340	Feb 1990	33.900	333	1.763
Atlas A Fr	310	Feb 1990	11.000	67	55
Ericsson B Fr	880	Jan 1990	5.000	195	130
Ericsson B Fr	900	Jan 1990	25.000	774	400
Ericsson B Fr	900	Apr 1990	5.000	325	325
SEB A Bu	110	Jan 1990	17.000	55	7
SEB A Bu	120	Jan 1990	8.000	48	1
Skanska B Bu	570	Jan 1990	12.000	226	48

Summa premier för utställda köpoptioner

2.563

4.194

Av stiftelsen utfärdade köpoptioner avseende aktier i sin portfölj har ett sammanlagt försäljningspris av **80.006** tkr. Det bokförda värdet av dessa aktier uppgår till 67.148 tkr.

Not 14 **Övriga skulder**

	1989	1988
Personalens källskatt	88	73
Personalens tvångssparande	3	-
Sociala avgifter	120	-
Intjänade ej uttagna semesterdagar	42	-
Övriga upplupna kostnader	68	25
Köpta, ännu ej betalda värdepapper	999	-
	1.320	98

Nominellt kapital

	Stiftelskapital	Vinstregleringsfond
Eget kapital 1988-12-31	1.500.000	107.805
Årets avsättning	-	122.065
Eget kapital 1989-12-31	1.500.000	229.870

Realt kapital

	Stiftelskapital	Vinstregleringsfond
Eget kapital 1988-12-31	1.500.000	107.805
Avsättning för bevarande av stiftelskapitalets realvärde	97.500	-
Real minskning av eget kapital efter beviljade anslag till forskning	-	- 10.377
Eget kapital 1989-12-31	1.597.500	97.428

Stockholm den 9 februari 1990

Kjell Härnqvist
Ordförande

Lars Svensson
Vice ordförande

Britta Bjelle

Barbara Cannon

Birgitta Hambræus

Berit Löfstedt

Lennart Holmström

Arne Kjörnsberg

Walter Korpi

Lars Tobisson

Jarl Torbacke

Sten Wikander

Nils-Eric Svensson
Verkställande direktör

Vi har granskat årsredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1989. Granskningen har utförts enligt god revisions sed.

Granskningen har inte givit anledning till anmärkning mot vare sig årsredovisning, räkenskaper eller styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av stiftelsens angelägenheter. Enligt vår bedömning är redovisningen rättvisande och upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Stockholm den 13 februari 1990

Hagström & Olsson AB

Per Björngård

Auktoriserad revisor

Styrelse

Ledamöter

Professor Kjell Härnqvist ordförande
Riksdagsledamot Lars Svensson (s), vice ordförande
Professor Barbara Cannon
Professor Walter Korpi
Professor Jarl Torbacke
Direktör Lennart Holmström
Direktör Sten Wikander
Riksdagsledamot Arne Kjörnsberg (s)
Riksdagsledamot Berit Löfstedt (s)
Riksdagsledamot Lars Tobisson (m)
Riksdagsledamot Britta Bjelle (fp)
Riksdagsledamot Birgitta Hambraeus (c)

Suppleanter

Professor Bengt Pernow
Riksdagsledamot Gertrud Sigurdsen (s)
Professor Lars-Göran Stenelo
Professor Lars Furuland
Professor Lars Werin
Riksdagsledamot Viola Furubjelke (s)
Riksdagsledamot Margareta Winberg (s)
Riksdagsledamot Rune Rydén (m)
F.d. riksdagsledamot Lennart Alsén (fp)
Riksdagsledamot Agne Hansson (c)

Revisorer

Riksdagens revisorer
Hagström & Olsson AB
Huvudansvarig: Auktoriserad revisor Per Björngård

1. (Ekonomi, geografi m.m.): Ordföranden Werin, Bjelle, Hambraeus och Rydén samt professorerna Lars Engwall, Lennart Jörberg och Sture Öberg.
2. (Beteendevetenskap m.m.): Ordföranden Härnqvist, Korpi, Sigurdsen och Lars Svensson samt professorerna Anita Jacobsson-Widding och Lars-Göran Nilsson.
3. (Statsvetenskap, juridik m.m.): Ordföranden Stenelo, Alsén, Tobisson och Winberg samt professorerna Peter Jagers och Kjell Åke Modeer.
4. (Medicin, naturvetenskap, teknik m.m.): Ordföranden Pernow, Cannon, Furubjelke och Hansson samt professorerna Daniel Jagner och Marie Åsberg.
5. (Humaniora m.m.): Ordföranden Furuland, Kjörnsberg, Löfstedt och Torbacke samt professorerna Mats Furberg och Per Linell.
6. (Finanser): Ordföranden Wikander och Holmström.

Verkställande direktören deltar i samtliga gruppers arbete.

Områdesgruppen för forskning om riksdagens funktion och arbetsformer har haft följande sammansättning: riksdagsledamöterna Bertil Fiskesjö, Stig Gustafsson, Berit Löfstedt, Olle Svensson och Jan-Erik Wikström, professorerna Gunnar Biörck, Olof Ruin, Nils Stjernquist, verkställande ledamot, Bo Särilvik och Nils-Eric Svensson, ordförande, samt Anna-Lena Winberg, sekreterare.

Kansli

Nils-Eric Svensson	Verkställande direktör, professor
Lars-Erik Klangby	Finansdirektör
Anitha Asplund	Expeditionsassistent
Margareta Bulér	VD-sekreterare
Inger Nyhlén	Programsekreterare, medicin, naturvetenskap, teknik
Torgny Prior	Portföljförvaltare, finansanalytiker
Inga-Lill Stenbeck-Ottoson	Kamrer
Kerstin Stigmark	Programsekreterare, ekonomi, geografi, beteendevet.
Anna-Lena Winberg	Programsekreterare, humaniora, statsvetenskap

Adress

Olof Palmes Gata 13 A
111 37 STOCKHOLM
Telefon 08-24 32 15
Telefax 08-10 30 76
Postgiro 672403-3